

Enakost spolov v raziskovalnih organizacijah

GENDERA – Spodbujanje izvajanja politike enakosti spolov

Delavnica na IJS

Ljubljana, 12.december 2011

Prof.dr. Maca Jogan

Univerza v Ljubljani- Fakulteta
za družbene vede

VSEBINA

1 Uvod

Ženske v znanosti:

- a) predmet znanstvenega videnja in vedenja
- b) položaj žensk v raziskovalni organizaciji

Raziskovanje družbene neenakosti spolov:

- ohranjanje neenakosti, hierarhije in moškosrediščnega reda;
- razkrajanje tradicionalne družbene strukture (neseksističen pristop)

2 Uresničevanje politike enakosti spolov v Sloveniji

2.1 Stanje 2005: “v glavnem v redu”

- za nosilce vodilnih položajev v državi, raziskovalnih organizacijah in javnih medijih;
- vendar “nekaj le ni čisto v redu” (Ž>M), kajti
- položaj moških je boljši kot položaj žensk;
- Ž>M občutljive za prikrito diskriminacijo, zlasti v organizacijskih okoliščinah (usklajevanje poklicne in družinske vloge);
- Ž= več predlogov za izboljšanje

2.2 Za enakost spolov po letu 2005

Spodbude:

- strategija EU (Helsinška skupina)
- Komisija za uveljavitev vloge žensk v znanosti (sedaj: Komisija za ženske v znanosti) pri MVZT
- poskusi retradicionalizacije slovenske družbe (oživljanje tradicionalne delitve vlog in prostorov po spolu)

2.2.1 Razširjanje emancipativnega znanja

- a) SZF, L'Oreal, Slovenska komisija za Unesco (2008):
- "Za ženske v znanosti" (podpora mladih znanstvenic)
 - "Družini prijazna znanost" (OM 6.10.2010)
 - Sklad za slovenske raziskovalke
- b) GZS (29.9., 13. in 20.10. 2008) seminar – tri delavnice
"Odpravite stereotipe o spolu, dajte priložnost talentu"
Cilj: "spoznati koristi boja proti stereotipom o spolu v delovnem okolju ter posledično pomagati izboljšati konkurenčnost" malih in srednjih podjetij

2.2.1

c) FDV UL (13.2.2009) seminar – tri delavnice:

“Inovacije na področju omogočanja lažjega usklajevanja družine in dela na ravni nacionalnih politik in v delovnih organizacijah” (v okviru projekta 6.0 OP “Recwowe”)

č) Norveška ambasada, FDV in MORS (15.5.2009) seminar:

“Peacebuilding, Interreligious Dialogue and Gender Equality”

2.2.1

d) DZ RS in veleposlaništva (12. maj 2010): mednarodna konferenca: “Enakost žensk in moških v nacionalni zakonodaji” (novi mehanizmi za spodbujanje enakosti)

e) Ob Mednarodnem dnevu žensk:

- 7.3.2007: UEM, posvet “Ženske v znanosti in raziskovanju”;

- 8.3.2008: NIB – predavanje prof.dr. Tamare Lah Turnšek o ženskah v znanosti;

- 8.3.2010: ZRC SAZU – predavanje prof.dr. Mace Jogan o ženskah v znanosti

2.2.2 Ustvarjanje novega znanja za emancipativno rabo

a) MZZ RS, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU: empirična raziskava (od novembra 2008 do februarja 2009)

“Enake možnosti v slovenski diplomaciji”

Ugotovitve:

- občutena diskriminacija: DA (57,8% vseh) Ž>M
- težave zaradi spola pri usklajevanju D-D: Da Ž>M
- (68,8% vseh; 86,0% Ž in 43,5%M, stat.značilno)

Predlagani ukrepi za izboljšanje stanja

2.2.2

b) Komisija za ženske v znanosti (je na FDV, 7.3.2011)-
konferenca “Odnosi vednosti: feminizmi, znanost,
znanstvenice” (večdisciplinarna obravnava, dve sekciji)

- “Razmerja moči in diskriminacija v znanosti”
- “Ženske in znanost: kaj je mogoče videti in česa ne?”
- Potrjene univerzalne značilnosti slabšega položaja žensk;
- Priporočila za izboljšanje (že znana in novo: omejitev mandata za zasedanje oblastnih položajev).
-

2.2.2

c) Kemijski inštitut Ljubljana (2011): projekt Genis-Lab

-- pregled stanja in potrditev težjega položaja žensk

- priporočila:

* institucionalizacija akcijskega načrta KI za zagotavljanje enakosti;

* presoja spolno neenako učinkovitih meril za zaposlovanje in vrednotenje akademske odličnosti;

* spodbujanje mladih žensk, da izkoristijo svoje raz. potenciale;

* spodbujanje medgeneracijskega dialoga

2.3 Kako naprej?

- Upoštevati dosedanja spoznanja doma in po svetu
- Zgledovati se po začetnih dobrih praksah

- Hvala!